

**Особливості реалізації
технологій профільного
навчання за
суспільствознавчим
спрямуванням**

Савченко Михайло Пилипович

Заслужений вчитель України,
вчитель-методист історії, курсу «Людина і світ»,
заступник директора з навчально-методичної
роботи,
Київська гімназія східних мов №1

Усебічний розвиток учнів як особистості та найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для усебічної самореалізації визначених в українській освіті компетентностей, виховання, критичного мислення відповідальних громадян-патріотів України, підвищення освітнього рівня здобувачів освіти задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору можливий за результативності суспільствознавчої освіти, побудованої на використанні інноваційних освітніх технологій профільного навчання у поєднанні з традиційними, дистанційними.

На етапі становлення Нової української школи в підґрунті різноманітних інноваційних освітніх технологій перебуває ідея створення адаптивних умов для учнів, тобто адаптація до особливостей учня змісту, методів, форм суспільствознавчої освіти та максимальна орієнтація на самотійну особистість здобувачів освіти.

В умовах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів» на базі Київської гімназії східних мов №1 – Асоційованої школи ЮНЕСКО використовуються різні сучасні педагогічні технології профільного навчання педагогічними працівниками гімназії:

- самостійна діяльність учнів (модульне навчання, бально-рейтингова оцінка навчальних досягнень старшокласників);
- дослідницька, творча та проектна діяльність на уроках, у поєднанні з позаурочною діяльністю;
- робота з різними джерелами інформації (дистанційна освіта, розвиток критичного мислення гімназистів, проблемне навчання);
- групова взаємодія школярів (дискусії, дебати тощо);
- соціальне партнерство та співпраця в умовах оновлюваного освітнього середовища в процесі становлення Нової Української школи;
- розвиток толерантності та корпоративності, навичок міжкультурної взаємодії;
- метапізнавальна діяльність учнів (розвиток рефлексії, самоосвітньої діяльності, самоконтролю);
- контекстне навчання, або ситуативні методики (кейс-технології: аналіз конкретних ситуацій), організація ділових, імітаційних ігор та ін.);
- формування творчої особистості.

ПРОФІЛЬНЕ НАВЧАННЯ – один із найважливіших напрямів оновлення вітчизняної загальної середньої освіти.

ПРОФІЛЬНЕ НАВЧАННЯ – вид диференційованого навчання старшокласників відповідно до їхніх освітніх потреб, нахилів і здібностей, зумовлених орієнтацією на майбутню професію. Це забезпечується диференціацією змісту і варіативністю організації навчання

(Дидактичні засоби формування навчальних профілів: посібник [за наук. ред. В.І Кизенка]. Київ: Педагогічна думка, 2010, с. 7)

ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ КИЇВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ СХІДНИК МОВ №1:

- *самостійна діяльність учнів (модульне навчання, бально-рейтингова оцінка навчальних досягнень старшокласників);*
- *дослідницька, творча та проектна діяльність;*
- *робота з джерелами інформації (дистанційна освіта, розвиток критичного мислення, проблемне навчання);*
- *групова взаємодія (дискусії, дебатов тощо); партнерство та співпраця в умовах оновлюваного освітнього середовища; розвиток толерантності та корпоративності;*
- *метапізнавальна діяльність учнів (розвиток рефлексії, самоконтролю, самоосвітньої діяльності);*
- *контекстне навчання, або кейс-технології (аналіз конкретних ситуацій, організація ділових (імітаційних) ігор та ін.);*
- *формування творчої особистості*

(за Даутовою О.Б., Криловою О.М., Фіцулою М.М.).

ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИМ СПРЯМУВАННЯМ

(предмети: «Історія України», «Всесвітня історія», «Сходознавство»,
«Громадянська освіта» (10 клас), курс «Людина і світ» (11 клас))

- технологія дослідницької діяльності;
- технологія творчої діяльності;
- технологія проектної діяльності;
- технології роботи з різними джерелами інформації
(розвитку критичного мислення, технології проблемного навчання);
- технології організації групової взаємодії;
- технології інтерактивного навчання.

ОСНОВА – НАУКОВІ ПІДХОДИ: аксіологічний, особистісно орієнтований, культурологічний та діяльнісний.

ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ ОСВІТЬОГО ПРОСТОРУ: гуманізації, розвитку, прогностичності, єдності.

Використання технологій під час профільного навчання за суспільствознавчим спрямуванням.

Предмети: історія України, всесвітня історія, громадянська освіта (10 клас), курс «Людина і світ» (11 клас) – забезпечують право кожного учня на самостійний вибір рівнів освіти, постійний зворотній зв'язок у системі сучасних педагогічних технологій ґрунтуються на певному дидактичному методі.

Це:

– технологія дослідницької діяльності (особливо, на уроках історії України, всесвітньої історії під час вивчення та критичного аналізу подій, явищ, історичних осіб тощо);

– технологія творчої діяльності (за попередньої постановки чіткого, важливого для учнів результату, який має практичне значення та виражену матеріальну форму: підготовка журналу, газети, хрестоматії документів з історичного краєзнавства, відеофільмів, комп'ютерних програм тощо на уроках історії України, особливо громадянської освіти);

– технологія проектної діяльності (учні здобувають освіту, формують цінності у процесі планування та використання практичних проектів у курсі «Людина і світ», всесвітньої історії, історії України);

– технології роботи з різними джерелами інформації (технології про-

блемного навчання, розвитку критичного мислення, наприклад, при аналізі подій історії України періоду незалежності);

– технології організації групової взаємодії з метою вирішення поставлених завдань;

– технології інтерактивного навчання (дискусійні: групова дискусія, аналіз ситуацій морального, відповідального, громадянського вибору; розбір конфліктів із практики) «метод кейсів», «мозковий штурм», презентація, обговорення, дебати);

– ігрові (ділова гра, організаційно-діяльнісна гра, операційна гра; сюжетно-рольова гра тощо); тренінг-методи: раціонально-психологічні тренінги; тренінг ділового спілкування; психологічні ігри);

– індивідуальні методи навчання (використання практичних завдань; тренування).

Інтерактивне навчання – навчання, занурене у спілкування, воно зберігає кінцеву мету й основний зміст суспільствознавчого предмета та видозмінює форми, прийоми проведення уроку.

Творче використання технологій профільного навчання будується на наукових підходах: аксіологічному та діяльнісному.

Дотримуємося принципів педагогічного проектування освітнього простору у Київській гімназії східних мов №1: гуманізації, розвитку, прогностичності, єдності на засадах компетентнісного підходу.